

[Startside](#) > ... > [Domstolsprocedurer](#) > [Civilretlige Sager](#) > [Bevisoptagelse](#) > Estonia

Bevisoptagelse

 Estland

Indholdet er leveret af

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Bevisbyrde

1.1 Hvad er reglerne om bevisbyrde?

Spørgsmålet om bevisbyrde reguleres af § 230 i den civile retsplejelov (*tsiviilkohtumenetluse seadustik*), hvori det er fastsat, at hver part i en retssag skal bevise de forhold, der ligger til grund for deres påstand og indsigelser, medmindre andet er fastsat ved lov. Medmindre andet er fastsat ved lov, kan parterne endvidere indgå aftale om en anden fordeling af bevisbyrden end den, der er fastsat ved lov og indgå aftale om, hvilke bevismidler der kan anvendes til at bevise visse forhold. Medmindre andet er fastsat ved lov, kan retten optage bevis af egen drift i ægteskabssager, faderskabssager, sager vedrørende et barns tarv eller civile søgsmål.

1.2 Er der regler, der fritager for at føre bevis for bestemte forhold? I hvilke tilfælde? Er det muligt at føre bevis for, at en bestemt formodningsregel ikke er gyldig?

Forhold, som efter rettens opfattelse er almen viden, skal ikke bevises. Forhold, om hvilke der foreligger pålidelige oplysninger fra uafhængige kilder, kan betegnes som almen viden af retten. Det er heller ikke nødvendigt at føre bevis for en parts anbringende vedrørende en faktisk omstændighed, når modparten tager bekræftende til genmæle. En sådan erkendelse, som retten lægger til grund for sagen, indebærer en ubetinget og udtrykkelig anerkendelse af et faktum, der fremsættes i en skriftlig erklæring til retten eller under retsmødet, hvor dette noteres i retsprotokollen. En erkendelse kan kun trækkes tilbage med modpartens samtykke, eller hvis den part, der trækker den tilbage, godtgør, at angivelsen vedrørende eksistensen eller den manglende eksistens af den faktiske omstændighed er usand, og at dette skyldes en misforståelse af den faktiske omstændighed. I sådanne tilfælde anses modparten for ikke at have erkendt den faktiske omstændighed. Retten lægger erkendelsen til grund for sagen, så længe modparten ikke udtrykkeligt har bestridt et anbringende vedrørende en faktisk omstændighed, og det ikke fremgår af modpartens øvrige bemærkninger, at han har til hensigt at gøre det.

1.3 I hvor høj grad skal retten være overbevist om et forhold for at basere sin dom på det pågældende forhold?

Retten bedømmer grundigt og objektivt alle beviser i forhold til loven fra alle perspektiver og afgør ud fra sin egen overbevisning, om et anbringende fremsat af en part i en retssag er godtgjort på baggrund af bl.a. aftaler mellem parterne om bevisførelsen.

2 Bevisoptagelse

2.1 Kræver bevisoptagelse altid, at en part skal anmode herom, eller kan dommeren i visse tilfælde også optage bevis af egen drift?

De berørte parter skal i henhold til § 236, stk. 2, i den civile retsplejelov anmode retten om at optage bevis, men § 230, stk. 3, i samme lov omhandler tilfælde, hvor retten kan optage bevis af egen drift. Medmindre andet er

fastsat ved lov, kan retten navnlig optage bevis af egen drift i ægteskabssager, faderskabssager, sager vedrørende et barns tarv og civile søgsmål.

2.2 Hvad sker der efterfølgende, hvis dommeren imødekommer en anmodning fra en af parterne om bevisoptagelse?

Hvis der er brug for yderligere bevisoptagelse for, afsiger retten en kendelse herom, og denne kendelse meddeles sagens parter. Hvis der skal optages bevis fra kilder, der befinder sig uden for den stedlige kompetence for den domstol, hvor sagen føres, kan den pågældende domstol sende en retsanmodning til den domstol, inden for hvis stedlige kompetence beviset kan optages, om at afsige en kendelse om foretagelse af et processkridt. Der kan også optages bevis uden for Estland.

Efter afsigelse af en kendelse skal bevis optages i overensstemmelse med bestemmelserne om bevisoptagelse i kapitel 27-32 i den civile retsplejelov (afhængigt af bevistypen).

2.3 I hvilke tilfælde kan en anmodning fra en af parterne om bevisoptagelse afvises af retten?

Retten kan afslå en anmodning om bevisoptagelse, hvis:

1. bevismaterialet ikke er relevant for sagen (først og fremmest hvis det ikke er nødvendigt at bevise den omtvistede omstændighed, eller hvis retten vurderer, at der allerede er fremlagt tilstrækkelige beviser for den pågældende faktiske omstændighed)
2. en faktisk omstændighed ifølge loven eller en aftale mellem parterne skal dokumenteres ved hjælp af en bestemt type af bevis, men der anmodes om optagelse af en anden type bevis
3. beviset ikke er tilgængeligt, hvis f.eks. kontaktoplysninger for vidnet eller placeringen af et dokument ikke kendes, eller hvis bevisets relevans ikke står i forhold til den tid, der kræves for at optage beviset, eller andre vanskeligheder i forbindelse dermed
4. anmodningen om bevisoptagelse fremsættes for sent
5. behovet for bevisoptagelse ikke er begrundet
6. den part i sagen, der anmoder om bevisoptagelse, ikke på forhånd betaler omkostningerne hertil som krævet af retten.

2.4 Hvilke forskellige bevismidler findes der?

Det fremgår af § 229, stk. 1, i den civile retsplejelov, at et bevismiddel i en civil sag er enhver oplysning, der i processuel forstand er omhandlet i lovgivningen, og på grundlag af hvilken retten efter den procedure, der er fastsat ved lov, bekræfter eksistensen af eller manglen på de faktiske omstændigheder, der ligger til grund for parternes påstande og indsigelser, og andre faktiske omstændigheder, der er relevante for en korrekt afgørelse af sagen.

Ifølge stk. 2 kan bevismidler være vidneforklaringer, forklaringer afgivet under ed af parterne i sagen, skriftligt bevismateriale, fysisk bevismateriale, inspektioner eller sagkyndige erklæringer. I en sag, hvor det offentlige bærer sagsomkostningerne, og i en summarisk sag kan retten også skønne, at andre former for bevis, herunder forklaringer fra en part i sagen, som ikke er afgivet under ed, udgør et tilstrækkeligt bevis for de faktiske omstændigheder.

2.5 Hvad er procedurerne for vidneforklaringer, og adskiller de sig fra procedurerne for udtalelser fra sagkyndige? Hvad er reglerne for afgivelse af skriftlig forklaring og fremlæggelse af sagkyndiges rapporter/udtalelser?

1) Vidneforklaring

Ifølge § 251, stk. 1, i den civile retsplejelov, kan enhver person, der kan have kendskab til de faktiske omstændigheder, der er relevante for sagen, afhøres som vidne, medmindre personen er part i sagen eller repræsentant for en part i sagen. Vidner skal afgive oplysninger om de forhold, de direkte har overværet. En person, der indkaldes som vidne, skal møde i retten og afgive sandfærdig forklaring for retten om de forhold, vedkommende har kendskab til. I stedet for at deltage i et retsmøde kan vidner afgive skriftlig forklaring, hvis fremmøde i retssalen påfører vidnet en urimelig byrde, og der efter rettens vurdering og under hensyntagen til indholdet af spørgsmålene og vidnets personlighed kan fremskaffes tilstrækkeligt bevis ved hjælp af en skriftlig

forklaring. Retten kan også bruge retsprotokollen fra et retsmøde i en anden sag, hvis dette klart vil forenkle proceduren, og hvis retten antager, at den kan bedømme indholdet af retsprotokollen i det nødvendige omfang uden direkte at afhøre vidnet.

Vidnerne høres særskilt. Vidner, der endnu ikke er blevet afhørt, må ikke være til stede i retssalen under behandlingen af sagen. Hvis retten har grund til at tro, at et vidne er bange eller af andre årsager ikke må antages at ville afgive en sandfærdig forklaring, når en part i sagen er til stede, eller hvis en part i sagen påvirker et vidnes forklaring gennem indvendinger eller på anden måde, kan retten lade vedkommende fjerne fra retssalen, mens vidnet afhøres. Når den pågældende person i et sådant tilfælde vender tilbage i retssalen, læses vidnets forklaring op for parten, som derefter får lejlighed til at udsørge vidnet. Hvis vidnets udtalelser er modstridende, kan retten afhøre og udsørge vidnet flere gange i løbet af det samme retsmøde.

Hvis der er tale om skriftlige forklaringer, har parterne i sagen ret til at stille skriftlige spørgsmål til vidnerne via retten. Retten afgør, hvilke spørgsmål vidnet skal besvare. Om nødvendigt kan retten indkalde et vidne til at afgive mundtlig forklaring på et retsmøde.

Hvis en person ikke kan møde frem i retten på grund af sygdom, alder eller handicap eller en anden gyldig grund, eller hvis det af andre årsager er nødvendigt, kan retten aflægge besøg hos vedkommende for at optage forklaringen.

Retten efterprøver beviser direkte (§ 243, stk. 1, i den civile retsplejelov). For at bekræfte troværdigheden af vidneforklaringer kan retten anvende de forskellige metoder, som er opregnet i § 262, stk. 1 og 8, i den civile retsplejelov. Det fremgår eksempelvis af bestemmelsens stk. 1, at retten skal bekræfte vidnets identitet og vedkommendes beskæftigelse, uddannelse, bopæl, forbindelse til sagen og forbindelse til parterne i sagen. Inden vidnet afgiver forklaring, oplyser retten vidnet om forpligtelsen til at tale sandt og om den fremgangsmåde, der følges, hvis vedkommende nægter at afgive forklaring. Som fastsat i bestemmelsens stk. 8 skal retten om nødvendigt stille yderligere spørgsmål under hele afhøringen med henblik på at præcisere eller supplere forklaringen eller identificere kilden til vidnets viden.

2) Sagkyndig erklæring

For at afklare omstændigheder af relevans for en sag, der kræver særlig sagkyndig viden, kan retten indhente sagkyndige erklæringer på anmodning fra en part i sagen. For at indhente oplysninger om den lovgivning, der gælder i andre stater, efter folkeretten eller sædvaneret kan retten efter anmodning fra en part i sagen eller af egen drift indhente en erklæring fra en sagkyndig i juridiske forhold. Bestemmelserne om vidneafhøring gælder for afhøring af personer med særlig sagkyndig viden med det formål at dokumentere en omstændighed eller en begivenhed, der kræver særlig sagkyndig viden for at blive fortolket korrekt. Hvis en part i sagen har fremlagt en skriftlig erklæring fra en sådan sagkyndig person, og den person ikke afhøres som vidne, betragtes denne erklæring som skriftligt bevismateriale. I stedet for at indhente en sagkyndig vurdering kan retten anvende en sagkyndig erklæring, der er afgivet til brug for en anden sag, eller en sagkyndig erklæring, der er udarbejdet efter anmodning fra den myndighed, der gennemfører en straffesag eller en sag om mindre forseelser, hvis dette forenkler sagen, og hvis retten antager, at den kan bedømme den sagkyndige erklæring i fornødent omfang uden at skulle indhente en ny sagkyndig vurdering. I sådanne tilfælde kan der stilles yderligere spørgsmål til den sagkyndige, eller vedkommende kan pålægges at afgive forklaring i retten.

En sagkyndig vurdering foretages af en retsmediciner eller en anden fagperson, der er ansat ved et statsligt retsmedicinsk institut, af en autoriseret sagkyndig eller en anden person med særlig sagkyndig viden, som retten har udpeget. Retten kan udpege en person som sagkyndig, hvis vedkommende har den viden og erfaring, der er nødvendig for at kunne afgive en sådan erklæring. Hvis der findes en autoriseret sagkyndig, som kan foretage en sagkyndig vurdering, kan en anden person kun udpeges som sagkyndig med gyldig grund. Hvis parterne enes om en sagkyndig, kan retten udpege denne person som sagkyndig, hvis vedkommende kan optræde som sagkyndig i lovens forstand.

En part i sagen har ret til at udsørge den sagkyndige via retten. Retten afgør, hvilke spørgsmål der kræver en sagkyndig erklæring. Retten skal begrunde, hvorfor eventuelle spørgsmål afvises.

Sagkyndige skal indgive deres erklæring til retten skriftligt, medmindre retten anmoder dem om at fremlægge den mundtligt eller med den sagkyndiges samtykke på anden måde. En sagkyndig erklæring skal indeholde en detaljeret beskrivelse af de gennemførte undersøgelser, de konklusioner, man er nået frem til som resultat af

disse undersøgelser, og begrundede svar på rettens spørgsmål.

Sagkyndige skal afgive en korrekt og begrundet erklæring om de spørgsmål, de stilles. Med henblik på afgivelse af erklæringen kan en sagkyndig efter behov gennemgå alt det materiale, der er fremlagt i sagen, og anmode retten om referencemateriale og yderligere oplysninger.

En sagkyndig erklæring fremlægges under et retsmøde. Medmindre en sagkyndig erklæring fremlægges skriftligt eller i et format, der kan gengives skriftligt, afgiver den sagkyndige sin erklæring på et retsmøde. Retten kan indkalde en sagkyndig, der har indgivet en erklæring skriftligt eller i et format, der kan gengives skriftligt, til et retsmøde med henblik på afhøring. Retten kan også indkalde en sagkyndig, der har afgivet en erklæring på et retsmøde, hvis en af de berørte parter anmoder herom.

Efter at have gennemgået den sagkyndige erklæring kan parterne i sagen stille spørgsmål til den sagkyndige på et retsmøde med henblik på at få præciseret erklæringen, hvis den sagkyndige er blevet indkaldt til afhøring i retten. Spørgsmålene kan også indgives til retten på forhånd og derefter videregives til den sagkyndige af retten. Retten udelukker alle spørgsmål, der er irrelevante eller ligger uden for den sagkyndiges kompetence.

Bestemmelserne vedrørende afhøring af vidner gælder også for afhøring af sagkyndige.

3) Skriftligt bevismateriale

Skriftligt bevismateriale er skriftlige dokumenter eller andre dokumenter eller lignende datamedier, der er lagret i form af fotografi, video, lyd, elektronisk eller anden form for dataoptagelse, indeholder oplysninger om forhold, der er relevante for sagens afgørelse, og kan forelægges på et retsmøde i en forståelig form.

Officiel og personlig korrespondance, afgørelser fra andre sager og erklæringer fra personer med særlig sagkyndig viden, som er forelagt retten af parter i sagen, betragtes også som skriftligt bevismateriale.

Alle skriftlige dokumenter, der indgives, skal være originaler eller udskrifter. Hvis parterne i sagen indgiver originaldokumenter sammen med en udskrift, kan retten returnere originaldokumenterne og lade en kopi af udskriften attesteret af dommeren indgå i sagsakterne. Efter anmodning fra personer, der indgiver skriftlige dokumenter, kan de originaldokumenter, der indgår i sagsakterne, returneres, når rettens afgørelse har fået retskraft, og sagen er blevet afsluttet. Udskriften opbevares i sagsakterne. Retten kan fastsætte en frist for behandlingen af et indgivet dokument, hvorefter retten skal returnere dokumentet. I sådanne tilfælde skal udskriften opbevares i sagsakterne. Hvis et dokument er indgivet i form af en udskrift, kan retten kræve, at originaldokumentet indgives, eller at det begrundes, hvorfor originaldokumentet ikke er indgivet. Hvis rettens krav ikke opfyldes, afgør retten bevisværdien af udskriften af dokumentet.

2.6 Har visse procedurer for bevisførelse større vægt end andre?

I civile sager gælder den almindelige regel om selvstændig bedømmelse af bevismidler, men der kan anvendes begrænsninger efter aftale med de berørte parter. Ifølge § 232, stk. 2, i den civile retsplejelov har bevismidler ingen foruddefineret værdi for en domstol, medmindre parterne har indgået aftale om andet. Parterne kan derfor enes om at tillægge bestemte bevismidler afgørende værdi.

2.7 Er visse procedurer for bevisførelse obligatoriske, når bestemte forhold skal bevises?

I overensstemmelse med loven eller efter aftale mellem parterne kan bestemte forhold i nogle tilfælde kun bevises ved hjælp af bevismidler af en bestemt type eller i en bestemt form.

2.8 Er vidner ved lov forpligtet til at afgive forklaring?

Som foreskrevet i § 254 i den civile retsplejelov skal en person, der indkaldes som vidne, møde i retten og afgive sandfærdig forklaring for retten om de forhold, vedkommende har kendskab til.

2.9 I hvilke tilfælde kan de nægte at afgive forklaring?

Følgende personer har ret til at nægte at afgive vidneforklaring:

1. sagsøgers eller sagsøgtes slægtninge i opstigende og nedstigende linje

2. sagsøgers eller sagsøgtes søskende eller stedsøskende, eller personer, der er eller har været gift med sagsøgers eller sagsøgtes søskende eller stedsøskende
3. sagsøgers eller sagsøgtes stedmor eller -far, plejeforældre, stedbørn eller plejebørn
4. sagsøgers eller sagsøgtes adoptivforældre eller adoptivbørn
5. sagsøgers eller sagsøgtes søskendes ægtefælle eller samlever, og ægtefællens eller samleverens forældre, selv om ægteskabet eller samlivsforholdet er ophørt.

Et vidne kan også nægte at afgive forklaring, hvis forklaringen kan belaste vedkommende selv eller en af ovennævnte personer i en straffesag eller en sag om mindre forseelser.

Et vidne har ret til at nægte at afgive forklaring om forhold, som er underlagt lov om statshemmeligheder og udenlandske staters klassificerede oplysninger (*riigisaladuse ja salastatud välisteabe seadus*).

En person, der er i besiddelse af oplysninger i journalistisk øjemed, har ret til at nægte at afgive forklaring om forhold, der vil gøre det muligt at identificere den person, der har afgivet oplysningerne.

Uanset ovennævnte kan et vidne ikke nægte at afgive forklaring om:

1. gennemførelse og indholdet af en transaktion, som han eller hun blev anmodet om at bevidne
2. et familiemedlems fødsel eller død
3. faktiske omstændigheder vedrørende formueforhold, der følger af familieretlige forbindelser
4. en foranstaltning vedrørende et omtvistet retligt forhold, som vidnet selv har gennemført som forgænger eller repræsentant for en part.

2.10 Kan en person, der nægter at afgive forklaring, straffes eller tvinges til at afgive forklaring?

Hvis et vidne nægter at afgive forklaring uden gyldig grund, kan retten pålægge vidnet en bøde eller tilbageholde vidnet i op til 14 dage. Vidnet løslades omgående, hvis han eller hun afgiver forklaring, hvis behandlingen af sagen afsluttes, eller hvis det ikke længere er relevant at afhøre vidnet.

Et vidne skal endvidere betale de sagsomkostninger, der følger af vedkommendes afvisning af at afgive forklaring uden gyldig grund.

2.11 Er visse personer fritaget for at afgive vidneforklaring?

§ 256 i den civile retsplejelov indeholder en opregning af de personer, der ikke kan afhøres som vidner. Præster ved religiøse sammenslutninger, der er registreret i Estland, og deres personale må ikke afhøres eller udspørges om forhold, som de er blevet betroet i forbindelse med deres virksomhed. Følgende må ikke afhøres som vidner uden tilladelse fra den person, i hvis interesse vidnet er pålagt tavshedspligt:

1. repræsentanter i civile sager eller forvaltningsager, advokater i straffesager og sager om mindre forseelser og notarer om forhold, som de har fået kendskab til under udførelsen af deres arbejdsopgaver
2. læger, apotekere eller andet sundhedspersonale om forhold, som en patient har betroet dem, herunder forhold vedrørende ophav, kunstig befrugtning eller en persons familie eller helbred
3. andre personer, der i medfør af deres stilling eller erhvervsmæssige eller økonomiske aktiviteter har fået kendskab til fortrolige oplysninger, som de ikke må viderebringe i henhold til loven.

Fagligt støttepersonale for ovennævnte personer må heller ikke afhøres som vidner uden tilladelse fra den person, i hvis interesse de er pålagt tavshedspligt.

2.12 Hvad er dommerens og parternes rolle ved afhøring af vidner? Under hvilke omstændigheder kan et vidne afhøres ved brug af videomøde og andre tekniske hjælpemidler?

I § 262 i den civile retsplejelov beskrives proceduren for afhøring af vidner. Afhøringen af et vidne indledes med, at retten forklarer vidnet genstanden for afhøringen og opfordrer vidnet til at oplyse alt, hvad vedkommende ved om genstanden for afhøringen. Parterne i sagen har derefter ret til at udspørge vidnet via retten. Med rettens tilladelse kan parterne i sagen også stille spørgsmål direkte.

Retten udelukker alle ledende spørgsmål, spørgsmål, som ikke er relevante for sagen, spørgsmål, der alene stilles med det formål at afsløre nye forhold, der ikke tidligere har været omfattet af sagen. Hvis det er

nødvendigt, kan retten til enhver tid under afhøringen stille yderligere spørgsmål for at præcisere eller supplere forklaringen eller for at identificere kilden til vidnets viden.

I henhold til § 350 i den civile retsplejelov kan retten afholde et retsmøde som en videokonference, således at parterne i sagen eller deres repræsentanter eller advokater kan være på et andet sted, når retsmødet afholdes, og gennemføre de relevante processuelle skridt i realtid på det pågældende sted. Et vidne eller en sagkyndig, der befinder sig på et andet sted, kan også afhøres, og en part i sagen, som befinder sig på et andet sted, kan stille dem spørgsmål via et retsmøde, der afholdes som en videokonference.

På et retsmøde, der afholdes som en videokonference, skal det på en teknisk sikker måde garanteres, at hver part i sagen kan indgive begæringer og anmodninger og formulere holdninger til begæringer og anmodninger, der fremsættes af andre parter i sagen, ligesom betingelserne for retsmødet med hensyn til realtidsoverførsel af billeder og lyd fra de parter i sagen, der ikke er til stede i retslokalet, skal være teknisk sikre. Med parternes og vidnets samtykke og i begæringssager med kun vidnets samtykke kan vidnet afhøres pr. telefon i en videokonference. Justitsministeren kan fastlægge specifikke tekniske krav til retsmøder, der gennemføres som videokonferencer.

3 Vurdering af beviset

3.1 Kan retten tage hensyn til beviser, som en part har tilvejebragt på ulovlig vis?

I henhold til § 238, stk. 3, nr. 1, i den civile retsplejelov kan retten afvise bevismateriale og returnere dette, hvis det er indhentet ved hjælp af en strafbar handling eller krænkelse af en grundlæggende rettighed.

3.2 Tillægges en parts egen forklaring værdi som bevismiddel?

Ifølge § 267 i den civile retsplejelov har en part, der ikke ved andet bevismateriale har kunnet bevise et forhold, som vedkommende skal bevise, ret til at anmode om, at modparten afhøres under ed for at bevise det pågældende forhold. Hvis der er tale om en juridisk person, kan retten anmode dennes retlige repræsentant om at afgive forklaring.

Hvis der er tale om en juridisk person, kan en repræsentant for denne afhøres under ed. Retten kan afhøre en part, der skal fremlægge bevis for et omtvistet forhold, under ed, hvis en part anmoder herom, og den anden part accepterer det.

Uanset parternes anmodninger og fordelingen af bevisbyrden kan retten af egen drift afhøre en af parterne eller begge parter under ed, hvis retten på grundlag af sagen og de beviser, der er fremlagt indtil videre, ikke kan danne sig en holdning til sandheden om det forhold, der skal bevises. Retten kan også af egen drift afhøre en part under ed, hvis den part, der skal fremlægge bevis, ønsker at afgive forklaring under ed, uden modpartens samtykke.

I forenklede procedurer og i civile søgsmål kan retten også vurdere, at en forklaring fra en part i sagen, der ikke er afgivet under ed, er tilstrækkelig til at bevise et forhold, medmindre kun forklaringer, der er afgivet under ed af parterne i en sag, kan antages ifølge bestemmelserne om den pågældende type sager. I en retssag kan en afgørelse ikke baseres på forklaringer, der er afgivet af parter, der ikke var under edsansvar.

■ Sidste opdatering: 18/04/2023

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.